

Motion till riksdagen

1987/88:Jo256

av Jan Hyttring och Bertil Jonasson (c)

om jordbruksfrämjande åtgärder i norra Sverige

Enligt vår mening skall prisstödet ha två olika funktioner. För det första skall det utjämna skillnader i produktionskostnader mellan olika regioner så att lönsamhetsskillnaderna i möjligaste mån elimineras. För det andra skall prisstödet vara en del av de statliga insatser som förs för att bibehålla och utveckla näringslivet i glesbygderna. Detta måste ingå i bedömningarna när man diskuterar områdesgränserna. Prisstöd, regionalt investeringsstöd och glesbygdssstöd skall ses som nödvändiga komplement till varandra i strävan att bibehålla och utveckla en bestående jordbruksnäring. Ett markant regionalpolitiskt hänsynstagande i jordbrukspolitiken är enligt vår bedömning den mest framgångsrika metoden att behålla sysselsättning och därmed boende och service i skogslänens skogs- och mellanbygder.

Produktion av mjölk och kött skall enligt vår åsikt vara den dominerande inriktningen av Värmlands jordbruk. För detta talar att förutsättningar för spannmålsodling utanför Vänerområdet inte är gynnsamma medan möjligheterna till framgångsrik grovfoderodling är goda. Vidare är animalieproduktionen arbetsintensiv vilket är av vikt i många områden med brist på arbetstillfällen. Utvecklingen av animalieproduktionen skall därför väga tungt när det gäller att fastställa stödets områdesgränser och storlek. Man måste också väga in växtodlingens förutsättningar. Dessa belyses bäst av resultaten från den objektiva skördeuppskattningen. Medelnormskörden i korn och vall för området utanför Vänerområdet är inte högre än i Västerbottens kustland. Länsstyrelsen i Värmland har tidigare i yttrande till jordbruksdepartementet framfört välmotiverade krav på förändringar i stöd-områdesindelningen. Vi ställer oss i huvudsak bakom dessa krav.

För odling av potatis utgår stöd till Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrland och Gävleborgs län. Vi anser att stöd till potatisodling även bör utgå till de delar av Värmland där brukningsarealerna är små per brukare och övrig sysselsättning saknas. Produktionsförutsättningarna inom dessa områden är jämförbara med de län som i dag har stöd till potatisodling. Man kan här nämna faktorer som lägre arealavkastning, begränsat sortval, kortare vegetationsperiod, dyrare transporter, svaga ekonomiskt motiverade växtföljdsgrödor och högre allmänna driftskostnader. Vi föreslår således samma stöd som i de ovan uppräknade länen (ej Norrbotten) för Värmlands del. Glesbygd delegationen har tidigare framfört förslag om ett sådant stöd som vi nu föreslår.

För närvarande råder produktionsbegränsningar för mjölk i skogslänen genom tillämpning av ett tvåprissystem. Detta har fått till följd att djurhållning och mjölmängd har minskat och generationsövergången till yngre

lantbrukare nära nog upphört. Förutsättningarna för mjölk- och köttproduktion är goda i skogslänens stödområden genom att grovfoder kan odlas där i mycket högre utsträckning än vad som är möjligt för t. ex. spannmål. För lönsamhet fordras naturligtvis prisstöd av minst samma totala omfattning som nu. En ökad mjölkproduktion ger automatiskt en ökad köttproduktion och genom ökad vallodling kommer även miljövården och tillgången till öppna landskap att förbättras. Produktionen av mjölk i stödområdena 1-4 är ca 20 % av landets totala produktion och för kött är motsvarande tal 10-15 %. Sammantaget för landets livsmedelsproduktion innebär detta att ca 10 % kommer från prisstödsområdena. Skogslänens produktion spelar därför ganska liten roll i den överskottsdiskussion som till och från pågår.

Mot. 1987/88
Jo256

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen begär att regeringen gör en översyn av stödområdesindelningen för jordbruket i norra Sverige,
2. att riksdagen begär att regeringen framlägger förslag till stöd för potatisodlingen i Värmlands skogsbygder,
3. att riksdagen begär att regeringen framlägger förslag om borttagande av nuvarande produktionsbegränsning för jordbruket i norra Sverige samt
4. att riksdagen begär att regeringen framlägger förslag som ger ökad lönsamhet för jordbruket i norra Sverige.

Stockholm den 26 januari 1988

Jan Hyttring (c)

Bertil Jonasson (c)